

Sygn. akt I CSK 4365/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa M. S., K. S. i A. S.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
z dnia 23 lutego 2022 r., sygn. akt I ACa 630/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz M. S., K. S. i A. S. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 23 lutego 2022 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie na skutek apelacji pozwanej Bank spółki akcyjnej w W. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z 7 lipca 2022 r., w sprawie z powództwa M. S., K. S. i A. S. o zapłatę, oddalając powództwo oraz oddalając apelację w pozostałym zakresie.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia zaskarżonego orzeczenia w pkt II ppkt 2, pkt III i IV oraz uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie w całości oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania, ewentualnie uchylenia zaskarżonego orzeczenia w pkt II ppkt 2, pkt III i IV oraz przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi

Apelacyjnemu w Szczecinie. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne oraz potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy na tym etapie postępowania kasacyjnego bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07).

W zakresie zaprezentowanych przez skarżącą zagadnień prawnych przedstawione w skardze kasacyjnej uzasadnienie nie spełnia powyższego kryterium. Skarżąca nie wskazuje bowiem, że i z jakich względów zaprezentowane przez nią zagadnienia są istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś ich wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Stanowią one prezentację różnych stanowisk oraz sformułowanie własnej oceny prawnej. Tymczasem istotność zagadnienia dotyczyć ma nie tylko jego wagi, lecz także tego, iż jego rozstrzygnięcie pozostaje w ścisłym związku ze sprawą ze wskazaniem tego związku oraz dotyczy zaskarżonego orzeczenia, a ponadto, w jakim zakresie i w jaki sposób ewentualne rozstrzygnięcie zagadnienia w sposób odmienny od przyjętego w zaskarżonym orzeczeniu spowoduje konieczność wydania odmiennego orzeczenia.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis, mimo istnienia poważnych wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, przy czym konieczne jest w takim przypadku przytoczenie sprzecznych orzeczeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 maja 2018 r., I CSK 31/18; z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15 i tam przywołane orzecznictwo).

Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, Nr 2, poz. 29).

W odniesieniu do analizowanej przesłanki konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15), czego w niniejszej sprawie skarżąca nie dokonała. W tym zakresie wymagania są podobne do tych, które występuje w przypadku zaoferowania przez stronę skarżącą do rozstrzygnięcia zagadnień, które w jej ocenie pozostają istotne. W obu przypadkach skarżąca w niniejszej sprawie ograniczyła się tymczasem do prezentacji abstrakcyjnych stanowisk i ich umotywowania. Nie jest bowiem rolą Sądu Najwyższego wyręczenie strony i poszukiwanie argumentacji, która niewskazana w skardze miałaby uzasadniać jej przyjęcie do rozpoznania z uwagi na istnienie związku między wskazaną przez skarżącą przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej a rozpoznawaną sprawą i jej rozstrzygnięciem.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U., poz. 1800).

[as]